

ODDELEK 1: Identifikacija snovi/zmesi in družbe/podjetja

- **1.1 Identifikator izdelka**
- **Trgovsko ime: COOLANT M5.0 CONCENTRATE**
- **1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe**
Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **Uporaba snovi / priprava**
Samo za pravilno ravnanje.
hladilne tekočine motorja
- **1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista**
- **Proizvajalec/dobavitelj:**
BUCHER AG LANGENTHAL
MOTOREX–Schmiertechnik
Bern–Zürich–Strasse 31
CH–4901 Langenthal
Telefon +41 (0)62 919 75 75
Dobavitelj za Slovenijo:
Haberkorn d.o.o.
Vodovodna ulica 7
2000 Maribor
Tel.: 01 586 37 80, fax: 01 586 37 90
Email: ivan.spehar@haberkorn.si
- **Področje/oddelek za informacije:** msds@motorex.com
- **1.4 Telefonska številka za nujne primere:**
Toxikologisches Informationszentrum, CH-8028 Zürich
info@toxi.ch
Tel. +41 (0)44 251 51 51 oder CH-Notfallnummer 145
Posvetujte se z osebnim oz. dežurnim
zdravnikom, v primeru življenjske
ogroženosti pokličite 112.

ODDELEK 2: Ugotovitev nevarnosti

- **2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi**
- **Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008**

Acute Tox. 4 H302 Zdravju škodljivo pri zaužitju.

- **2.2 Elementi etikete**
- **Označevanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008**
Izdelek je razvrščen in označen v smislu Uredbe CLP.
- **Piktogrami za nevarnosti**

- **Opozorilna beseda Pozor**
- **Komponente, ki določajo nevarnost in jih je treba etiketirati:**
Etandiol
- **Izjave o nevarnosti**
H302 Zdravju škodljivo pri zaužitju.
- **Varnostne izjave**
P101 Če je potreben zdravniški nasvet, mora biti na voljo posoda ali etiketa proizvoda.

(nadaljevanje na strani 2)

Varnostni list

po 1907/2006/ES, Člen 31

datum izdaje: 01.07.2015

Številka različice 1

Sprememba: 01.07.2015

Trgovsko ime: COOLANT M5.0 CONCENTRATE

(nadaljevanje od strani 1)

- P102 Hraniti zunaj dosega otrok.
 P103 Pred uporabo preberite etiketo.
 P270 Ne jesti, piti ali kaditi med uporabo tega izdelka.
 P264 Po uporabi temeljito umiti.
 P301+P312 PRI ZAUŽITJU: Ob slabem počutju pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika.
 P330 Izprati usta.
 P501 Vsebino/vsebnik odstranite v skladu z lokalnimi/regionalnimi/narodnimi/mednarodnimi predpisi.
- **2.3 Druge nevarnosti**
  - **Rezultati ocene PBT in vPvB**
  - **PBT:** Ni uporaben.
  - **vPvB:** Ni uporaben.

ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavinah

- **3.2 Kemijska karakteristika: Zmesi**
- **Opis:** Mešano iz v nadaljevanju navedenih snovi z nenevarnimi primesmi.

- **Nevarne sestavine:**

CAS: 107-21-1 Reg.nr.: 01-2119456816-28	Etandiol	⚠ Acute Tox. 4, H302	50-100%
CAS: 532-32-1 Reg.nr.: 01-2119460683-35	sodium benzoate	⚠ Eye Irrit. 2, H319	0,25-1%
CAS: 12179-04-3	dinatrijev tetraborat pentahidrat	⚠ Repr. 1B, H360FD	0,1-0,25%

- **SVHC**

12179-04-3	dinatrijev tetraborat pentahidrat
------------	-----------------------------------

- **Dodatni napotki:** Besedilo k navedenim napotkom za nevarnosti je razvidno iz 16. poglavja.

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč

- **4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč**
- **Splošni napotki:**
 Simptomi zastrupitve lahko nastopijo šele po več urah, zato zdravniški nadzor najmanj 48 ur po nezgodi.
- **v primeru vdihavanja:** Dovajanje svežega zraka, v primeru težav iti k zdravniku.
- **če pride v stik s kožo:**
 Odstranite ostanke z vodo in milom.
 Takoj odstraniti kontaminirano obleko.
- **če pride v stik z očmi:**
 Z odprto očesno režo več minut izpirati pod tekočo vodo.
 Posvetujte se z zdravnikom, če se pojavi draženje.
- **če snov zaužijerno:** Takoj iti k zdravniku.
- **4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli**
 Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja**
 Druge relevantne informacije niso na voljo.

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

- **5.1 Sredstva za gašenje**
- **Ustrezna sredstva za gašenje:** Ukrepe za gašenje požara prilagoditi okolici.
- **Iz varnostnih razlogov neustrezna sredstva za gašenje:** Ne uporabiti vodnega curka
- **5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo** Druge relevantne informacije niso na voljo.

(nadaljevanje na strani 3)

Varnostni list

po 1907/2006/ES, Člen 31

datum izdaje: 01.07.2015

Številka različice 1

Sprememba: 01.07.2015

Trgovsko ime: COOLANT M5.0 CONCENTRATE

(nadaljevanje od strani 2)

- **5.3 Nasvet za gasilce**
- **Posebna zaščitna oprema:** Posebni ukrepi niso potrebni.

ODDELEK 6: Ukrepi ob nenamernih izpustih

- **6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili** Ni potrebno.
- **6.2 Okoljevarstveni ukrepi:**
Razredčiti z veliko vode.
Ne dopustiti, da pride v kanalizacijo/površinsko vodo/podtalnico.
- **6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje:**
Pobirati z materialom, ki veže nase tekočino (pesek, kremenka, snov ki veže kislino, snov ki veže vse snovi, žaganje).
Kontaminiran material odstraniti v skladu s točko 13.
Skrbeti za zadostno zračenje.
- **6.4 Sklizevanje na druge oddelke**
Za informacije glede varnega postopanja glej poglavje 7.
Za informacije glede osebne zaščitne opreme glej poglavje 8.
Za informacije glede odstranjevanja glej poglavje 13.

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

- **7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje**
hranite izven dosega otrok.
Skrbeti za dobro zračenje/izsesavanje na delovnem mestu.
Preprečevati nastajanje aerosola.
- **Napotki za zaščito proti požaru in eksploziji:** Posebni ukrepi niso potrebni.
- **7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo**
- **Skladiščenje:**
- **Zahteva po skladiščnih prostorih in posodah:** Ne shranjujte v pocinkani posodah.
- **Napotki za skupno skladiščenje:** ni potrebno
- **Drugi podatki glede pogojev skladiščenja:**
Posode trgovina zaprta in zaščito pred dežjem, prahom, vročino in drugimi atmosferskimi vplivi.
- **Kategorija skladiščenja:** 10
- **7.3 Posebne končne uporabe** Druge relevantne informacije niso na voljo.

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

- **Dodatni napotki za razvoj tehnične opreme:** Ni drugih podatkov, glej točko 7.

8.1 Parametri nadzora

- **Sestavine z mejnimi vrednostmi, ki jih je treba upoštevati in nadzorovati na delovnem mestu:**

107-21-1 Etandiol

MV	dolgoročna vrednost: 52 mg/m ³ , 20 ppm
K, EU	

- **Dodatni napotki:** Za osnovo so služili ob sestavljanju veljavni seznamami.

8.2 Nadzor izpostavljenosti

Osebna zaščitna oprema:

Splošni varnostni in sanitarni ukrepi:

Ne hraniti v bližini živil, pijač in krmil.
Umiti si roke pred odmorom in ob koncu dela.
Ne vdihovati plina, pare, aerosola.

Zaščita dihal:

Pri obremenitvi za krajši čas ali v manjši meri lahka dihalna naobrazna maska (s filtrom); ob intenzivnem oz. daljšem izpostavljanju uporabiti dihalni aparat, ki je neodvisen od krožečega zraka.

(nadaljevanje na strani 4)

Varnostni list

po 1907/2006/ES, Člen 31

datum izdaje: 01.07.2015

Številka različice 1

Sprememba: 01.07.2015

Trgovsko ime: COOLANT M5.0 CONCENTRATE

(nadaljevanje od strani 3)

· **Zaščita rok:**

Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti neprepusten in odporen proti produktu / snovi / pripravku.

Zaradi manjkajočih testov ne moremo priporočati materiala za rokavice za določen produkt / pripravek / mešanico kemikalij.

Material za rokavice izberite z upoštevanjem prebojnega časa, stopnje propustnosti in degradacije.

· **Material za rokavice**

Izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker predstavlja produkt pripravek iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite.

· **Čas prodiranja skozi material za rokavice**

Natančen prebojni čas, ki ga morate upoštevati, lahko izveste pri proizvajalcu zaščitnih rokavic.

· **Zaščita oči:** Pri pretakanju priporočljiva zaščitna očala.

ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti

· **9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih**

· **Splošne navedbe**

· **Videz:**

Oblika: tekoč

Barva: turkizna

· **Vonj:** karakterističen

· **Mejne vrednosti vonja:** Ni določen.

· **Vrednost pH** Ni določen.

· **Sprememba stanja**

Tališče/območje taljenja: -12,4 °C

Vrelišče/območje vretja: > 163 °C (DIN EN ISO 3405)

· **Vnetišče:** > 115 °C

· **Vnetljivost (trdo, plinasto stanje):** Ni uporaben.

· **Temperatura vnetišča:** 410 °C (DIN 51794)

· **Temperatura razgradnje:** Ni določen.

· **Samovžig:** Proizvod ni samovnetljiv.

· **Nevarnost eksplozije:** Proizvod ni eksploziven.

· **Meje eksplozije:**

spodnja: 3,2 Vol %

zgornja: 15,3 Vol %

· **Parni tlak pri 20 °C:** 0,08 hPa

· **Gostota pri 20 °C:** 1,125 g/cm³ (ASTM D 4052)

· **Relativna gostota** Ni določen.

· **Gostota hlapov** Ni določen.

· **Hitrost izparevanja** Ni določen.

· **Topnost v / se meša s/z**

voda: se popolnoma meša

· **Razdelitveni koeficient (n-oktanol/voda):** Ni določen.

· **Viskoznost:**

dinamična Ni določen.

kinematična: 23 mm²/s @ 40 °C (DIN 51562-1)

(nadaljevanje na strani 5)

Varnostni list

po 1907/2006/ES, Člen 31

datum izdaje: 01.07.2015

Številka različice 1

Sprememba: 01.07.2015

Trgovsko ime: COOLANT M5.0 CONCENTRATE

(nadaljevanje od strani 4)

· 9.2 Drugi podatki

Druge relevantne informacije niso na voljo.

ODDELEK 10: Obstočnost in reaktivnost

- **10.1 Reaktivnost** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **10.2 Kemijska stabilnost**
- **Termična razgradnja / pogoji, ki jih je treba preprečiti:**
Pri uporabi v skladu z navodili se ne razgradi.
- **10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij**
Lahko reagira z močnimi kislinami in močnimi oksidanti, kot klorati, nitrati, peroksidi, itd ..
- **10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **10.5 Nezdružljivi materiali:** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **10.6 Nevarni produkti razgradnje:**
Aldehidi (povišane temperature), Ketoni (povišana temperatura)

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

- **11.1 Podatki o toksikoloških učinkih**
- **Akutna toksičnost:**
Zdravju škodljivo pri zaužitju.
- **Primarno draženje:**
- **na koži:** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **na očeh:** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Senzibilizacija:** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Učinki CMR (rakotvornost, mutagenost in strupenost za razmnoževanje)**
- **Mutagenost za zarodne celice**
Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Rakotvornost** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Strupenost za razmnoževanje**
Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **STOT – enkratna izpostavljenost**
Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **STOT – ponavljajoča se izpostavljenost**
Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Nevarnost pri vdihavanju** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.

ODDELEK 12: Ekološki podatki

- **12.1 Strupenost**
- **Toksičnost vode:** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **12.2 Obstočnost in razgradljivost** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **12.4 Mobilnost v tleh** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **Drugi ekološki napotki:**
- **Splošni napotki:**
Kategorija ogrožanja vode 1 (lastna uvrstitev): rahlo ogroža vodo
Ne dopustiti, da v nerazredčenem stanju oz. v večjih količinah odteče v podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo.
- **12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB**
- **PBT:** Ni uporaben.
- **vPvB:** Ni uporaben.
- **12.6 Drugi škodljivi učinki** Druge relevantne informacije niso na voljo.

(nadaljevanje na strani 6)

Varnostni list

po 1907/2006/ES, Člen 31

datum izdaje: 01.07.2015

Številka različice 1

Sprememba: 01.07.2015

Trgovsko ime: COOLANT M5.0 CONCENTRATE

(nadaljevanje od strani 5)

ODDELEK 13: Odstranjevanje

- 13.1 Metode ravnanja z odpadki
- **Priporočilo:**
Se ne sme odlagati skupaj z gospodinjskimi odpadki. Ne dopustiti, da odteče v kanalizacijo.

- **Klasifikacijski seznam odpadkov**

16 01 14*	tekočine proti zmrzovanju, ki vsebujejo nevarne snovi
-----------	---

- **Neočiščena embalaža:**
- **Priporočilo:** Odlaganje odpadnih snovi v skladu z uradnimi predpisi.
- **Priporočena čistila:** Voda, po potrebi z dodatkom čistil.

ODDELEK 14: Podatki o prevozu

· 14.1 OZN-števila (spodnja na oranžni tablici)	
· ADR,ADN, ADN, IMDG, IATA	odpade
· 14.2 Pravilno odpremno ime ZN	
· ADR,ADN, ADN, IMDG, IATA	odpade
· 14.3 Razredi nevarnosti prevoza	
· ADR,ADN, ADN, IMDG, IATA	
· Kategorija	odpade
· 14.4 Embalažna skupina	
· ADR,ADN, IMDG, IATA	odpade
· 14.5 Nevarnosti za okolje:	
· Marine pollutant:	Ne
· 14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika	Ni uporaben.
· 14.7 Prevoz v razsutem stanju v skladu s Prilogo II k MARPOL in Kodeksom IBC	Ni uporaben.
· UN "model regulation":	-

ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki

- 15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes
- Direktiva 2012/18/EU
- Imenovane nevarne snovi - **PRILOGA I** Nobene od sestavin ni na seznamu.

- Druge določbe, omejitve in prepovedi

- **Snovi, ki vzbujajo zelo veliko zaskrbljenost (SVHC) pod REACH, člena 57**

12179-04-3	dinatrijev tetraborat pentahidrat
------------	-----------------------------------

- 15.2 Ocena kemijske varnosti: Ocena kemijske varnosti ni bila izvedena.

ODDELEK 16: Drugi podatki

Podatki se opirajo na današnje stanje našega znanja, vendar ne predstavljajo nikakršnega zagotovila glede lastnosti proizvoda in niso osnova za nikakršno pogodbeno pravno razmerje.

- **Relevantne norme**

H302 Zdravju škodljivo pri zaužitju.
H319 Povzroča hudo draženje oči.

(nadaljevanje na strani 7)

Varnostni list
po 1907/2006/ES, Člen 31

datum izdaje: 01.07.2015

Številka različice 1

Sprememba: 01.07.2015

Trgovsko ime: COOLANT M5.0 CONCENTRATE

(nadaljevanje od strani 6)

H360FD Lahko škoduje plodnosti. Lahko škoduje nerojenemu otroku.

- **Lista s podatki področja izstavitve:** *Abteilung Produktsicherheit*
- **Okrajšave in akronimi:**
  - Acute Tox. 4: Acute toxicity, Hazard Category 4*
  - Eye Irrit. 2: Serious eye damage/eye irritation, Hazard Category 2*
  - Repr. 1B: Reproductive toxicity, Hazard Category 1B*
- *** Podatki glede na prejšnjo verzijo spremenjeni**

SI